

Uitgelopen uien, 7 jaar

onderwerp

uitgelopen ui of vruchten

techniek

tekenen met oostindische inkt en kroontjespen

papierformaat

± 15 × 20 cm

Toelichting

We gebruiken voor elk kind één natuurlijke vorm: bijvoorbeeld appel, champignon of gedeeltelijk uitgelopen ui. Doordat elk kind een 'eigen' ding heeft, verhogen we de persoonlijke relatie met een stukje natuur. In hoeverre we nog van 'natuur' kunnen spreken doet niet ter zake: voor een tekening kan een opgevallen tamme kastanje net zo interessant zijn als een gecultiveerde augurk. In deze les nemen we geen gecompliceerde vormen: een trosje aalbessen is voor dit nauwkeurig tekenen te moeilijk; hier is meer oefening voor nodig. Het tekenen van het uitlopen van een ui van het begin tot het eind is een goed idee voor deze les. Wanneer we een dergelijke les willen doen, moeten we de uien ruim van tevoren voor dit doel geschikt maken. Leg ruim zes weken van tevoren de uien in het licht klaar. Pas wanneer het groen goed te zien is, gaat het uitlopen snel beginnen. We zouden vanaf nu ook een logboekje kunnen maken: in de vorm van een soort stripverhaal kunnen de kinderen de groei per week tekenen.

De goed uitgelopen ui heeft twee vormen. De meer ronde en op den duur, soms wat ingevallen vorm van de ui en de lange vormen van de stengels. We kunnen in deze les in plaats van o.i.-inkt ook een zeer dunne zwartschrijvende viltstift gebruiken.

Begeleiding

Elk kind heeft op z'n tafeltje een uitgelopen ui. Eerst gaan we die goed bekijken: hoe is de vorm van de ui en hoe de vorm van de uitlopers? Zonder de vorm om te trekken wordt met een potlood aangegeven hoe groot de vorm is, hoe de uitlopers liggen. Dit wordt zeer dun geschetst. Wanneer de vorm klaar is bergen we het potlood op.

In het tweede deel van de les wordt o.i.-inkt gebruikt. We hebben daarbij een simpele kroontjespen of een fijne tekenpen nodig. Om in deze les de leerlingen ineens met o.i.-inkt te laten werken (en dus de potloodschets over te slaan) is wel een grote beheersing van deze techniek en de nodige ervaring vereist. Er mag zeker geen angst zijn om iets fout te doen!

De wat gemakkelijke weg is nog steeds om vanuit de potloodschets te werken. We moeten dan wel zorgen dat het een schets blijft: wanneer we met het potlood gaan detailleren zitten we fout. Met o.i.-inkt maken we fijne lijntjes, dunne arceringen. Pas op voor een stevige zwarte contourlijn; deze is misschien overbodig – zeker bij de lichte kant van de vorm. De vorm wordt donkerder door meer lijntjes te gebruiken, kruisarceringen bijvoorbeeld. Werken met o.i. inkt is vaak moeilijk, omdat het veel concentratie vereist. Valt door onnodige opmerkingen de geconcentreerdheid weg, laat dan de les in z'n geheel stoppen en zet de les op een later tijdstip voort.

onderwerp

banaan, augurkje,
mandarijntje,
sinaasappel

techniek

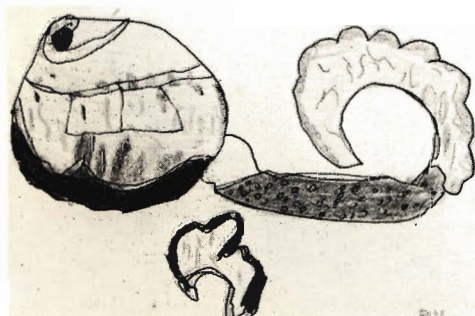
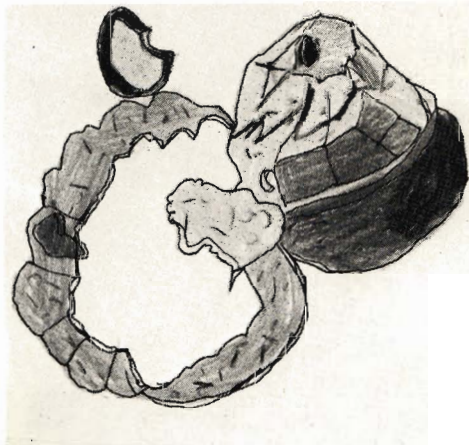
naar keuze:
kleurpotloden of
o.i.-inkt met
kroontjespen

papierformaat

± 15 × 20 cm

Andere opdrachten

We kunnen ook een gedeeltelijk ontpelde banaan tekenen, een opengemaakte mandarijn of een gedeeltelijk geschildte sinaasappel. Het lesverloop is hetzelfde. Dat betekent: eerst een schets maken met potlood, daarna pas o.i.-inkt gebruiken. We kunnen de kinderen ook verschillende levende vormen geven. Let dan wel op de moeilijkheidsgraad, niet elke vorm is gelijk. Een dergelijke alternatieve opdracht kan ook met kleurpotloden worden gemaakt. Schets dan niet eerst met het tekenpotlood. Werk direct in kleur. Een vreemd effect krijgen de kinderen door zowel kleur als o.i.-inkt te gebruiken.

Geschildte sinaasappel, 7 jaar